DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis nonâ menſis Januarii, anno Domini M. DCC. LXVI.

M. LUDOVICO-PETRO LE HOC,
Doctore Medico, Præſide.

An Arthritis naturæ beneficium?

I.

RTHRITIS eſt articulorum dolor ex intervallis recurrens. Hunc dolorem ſæpè comitantur tumor, calor & rubor; & quod miſerandum magis, licet Arthriticus ſæpè ſæpiùs ſuis ipſe plectatur noxis, aliquandò tamen contingit ut majorum delicta luat immeritus. Nec in unum duntaxat articulum deſæviunt hujus mali furiæ; modò pedem, modò manum occupat, modò in coxam erumpit, & pro variis in quos devolvitur articulis, *Chiragra*, *Podagra*, *Iſchias* audit. Arthritis cum ſenibus, & cum ſpadonibus raró pugnam committit. Vere & Autumno præſertim dicata, quas per æſtatem & hyemem pacta eſt inducias, eas identidem infringere non ſpernit. Qui ſub æquatore degunt, illi eâ rariùs vexantur quàm qui ſub Polis. Hanc juvat divites à curis nummos congerendi, numerandi, contemplandi diſtrahere; ruſtici verò modò glebis verſandis, modò per reſecatas vites Baccho excitando inſudantis, quandoque in aureæ cereris obtutu defixi, gaudia corrumpere veretur. Huc accedit quòd Arthriticum virus à contagio non planè liberum ſcriptor (*a*) eximius certiſſimis evincat experimentis. Refert enim mulierem quamdam poſt induta podagrici viri, ipſo reluctante, tibialia, podagricis doloribus vehementiſſimis ſubitò fuiſſe correptam. Addit etiam famulum, poſtquam heri podagrici crepidas induit, tres antè ſeptimanas podagrâ mulctatum, reſorpto difficiliùs in maſſam ſanguineam veneno. Neque tamen minùs id mali criſes inter, à naturâ auxiliante conceſſas, referendum putamus. Naturæ igitur partes ſuſcipimus, quæ dum beneficia in mortales, vel congerit vel tentat congerere, dum eorum delicta pro viribus ſuis abſolvit, prohibetque ne ea ipſis unquam fraudi ſint, querulas voces emittunt, quaſi idcircò immemores eſſe liceat, quòd miſeri ſint. Erramus ergò ſi arthritidem morbum eſſe arbitramur, quin potiùs ejuſdem cauſæ, affectus prævii, tentata medicamenta ſalutiferam eſſe criſim naturæ evincunt.

I I.

NON ſemper vi apertâ morbi luctantur, quandoque tacitè ſerpunt, quandoque cuniculoſè ſubrepunt & poſtquam diu ſiluêre, primo ictu & impetu corpus quatiunt & ſubvertunt. Haud alio nomine laxatâ fibrarum compage, aortæ diameter ſenſim ſine ſenſu ſæpè ita augetur ut diffuſo in abdomen ſanguine mors improviſa & quaſi ex inſidiis prorumpat. Sic tenaci Glutine inter pulmonis capillaria adacto, Peripneumonia notha ſubitò claudit intellatam ſenectutem. Quis igitur dixerit in utroque caſu

(*a*) Schmidt. Obſerv. 49, Annot. 9, Ephem. Germ.

nōn adfuisse morbum (silentem illum quidem) morti prævium? Idem dicendum de Arthritide. De eâ quippe, si quæris morbos quorum crisis depuratoria statuatur, en adest inspissatio sanguinis & Cacochymia quæ arthritidi cuilibet antesignana dici potest. Notat enim Hoffmannus à Pechlino observatum Humores Excrementitios, nempè sputūm, urinam & sudorem vaporatione densatos maximam candescentis materiæ & in tartari consistentiam concretæ copiam præstitisse. Sed quid opus est experimentis? Apud omnes Medicos inconcussum manet in omnibus qui podagrâ laborant ventriculum & intestina inerti muco turgere & mancam in eis esse alimentorum coctionem. Imò semina farinacea quæ lentorem & spissitudinem sanguini conciliare meritò insimulantur damnat Hippocrates, dum ait *qui in Græciâ orobos comedèbant, iis genua dolebant.* Nonne hanc sanguinis Cacochymiam abundè evincunt pessimi fontes à quibus juxtà omnes Medicos scaturit arthritis? Cur enim causam ipsiùs præcipuam in ingestorum copiâ reponunt? Quia scilicet ventriculo ad rectè coquendam hanc farraginem impari, Chylus crassus, crudus, viscidus exoritur. Cur eam adscribunt immoderatæ veneri? Quòd nimirum dissiatâ tunc eâ parte seminis quâ sanguini debita servatur tenuitas, sublato per immodica veneris prælia fibrarum tono, nec sanguinis globuli eo, quo par est, modo, attenuantur, nec serum sanguini egregiè miscetur. Cur Hoffmannus inter ejus causas animi affectus recenset? Quia nempè, dum earum ope humorum motum imminuunt, stagnatio adeoque Cacochymia gignuntur. Prætereà si Cælio Aureliano fides, *pulsus adventante arthritide celerior est, Ægrotabundus gravitate stat ineluctabili, indebitâ torpet quiete.* Interdum etiam, *ait Sydenhamus* (*b*); *artus constringit horripilatio sese sub vesperam exacerbans. Urinæ*, inquit Piso, *tenues sunt & variæ.* Cave igitur, arthritidem morbum perpetuò secundarium negaveris, quia sæpè silens omnes fallit nisi oculatissimos. Si tamen non eum esse morbum existimaveris, nisi qui vividè detonuerit, saltem attende quot morbi evidentes & quidem nimiùm heu! conspicui in arthritidem quasi notam crisim proni sint & præcipites.

III.

ASSIGNATA arthritidi pro causâ inerti & spissescente lymphâ, sequitur morbos quàmplurimos arthritide posse terminari. Paucos enim reperias in quibus humores ab istâ inspissatione omninò sint liberi. Hinc colici doloris, dysenteriæ eam Hippocrates pedissequam in Coacis affirmat; nec mirum, cùm juxtà Hoffmannum, (*a*) *Doloris dysenterici causa possit esse materia seroso-lymphatica mucescens & in lentum magma coalescens;* hinc ait Musgravius, (*b*) *ab anginâ non raro arthritis gignitur, cum sæpe tumor lymphaticus non nihil lentescens anginam constituat.* (*c*) Inde Wierus, (*d*) *à lue syphilliticâ arthritim gigni observavit*, quod huic veneno lympham inspissare solemne sit. Itaque eam Hippocrates à tussi secundariam affirmat, cùm viscosa quibus in tussi pulmo infarcitur in articulos tunc per metastasim convolent. Juxtà eumdem, (*e*) iisdem de causis *dolor coxarum epilepsiam solvit.* Quo autem mechanismo fiant hujus-modi metastases, aut potiùs pepasmi facilè patet attendenti? Ubi enim criticus rigor partis affectæ vasis inducitur, tunc necesse est ut quâ turgebant materiâ sese exonerent; ideòque in vasis tum sanguiferis, tum lymphaticis oberrat. Oritur attritus & ejus comes calor, indè benigna febris quâ crudum illud concoquitur. Superest ut attenuata materies in infirmiora deponatur; *Debilitas* enim, monente Celso, *omnibus ferè morbis patet*, hinc humoris in articulos impetus qui à naturâ ad motus dicati, ut sua illis servetur flexilitas, humore

(*b*) I. Tractatus de Podagrâ.
(*a*) Sect. 2, cap. 7.
(*b*) De Arthr. anom. cap. 13.
(*c*) Boheraav. Comm. sect. 634.
(*d*) Observ. rar lib. II.
(*e*) Libr. II Epidem. sect. 5.

ſymphatico indeſinenter imbuti & quaſi macerati, neceſſariam à naturâ ſortiti ſunt atoniam adeòque debilitatem. Neque vitium hoc articulis inditum Hippocratem latuit. Dicit enim, *in carne quod relictum eſt fugit in id quod cedit, in articulos ſcilicet, & morbos articulares affert* (*f*).

I V.

USURPATIS adverſùs ſæviſſimum morbum medicamentis, tunc tantùm proſperè pugnatum eſt, cùm in eo debellando ab abſceſſuum criticorum curatione non eſt receſſum. Eſſet enim Medicinæ peregrinus & hoſpes, qui in hujuſce generis humoribus eamdem omninò, ac in cæteris curam adhiberet. Galenus in incipienti phlegmone frigida laudat, *Magis*, inquit, *ad incipientes φλεγμονας frigidis quàm diſcutientibus utendum.* At verò ubi de Arthritide agitur, longè alius eſt ſermo, *quod vidimus*, inquit Paſcolius, de Arthritide agens, hâc methodo (*frigidis*) *curatos aut Apoplecticos, aut Aſthmaticos, aut Iliacos.* Neque mitiora ab adſtringentibus ſperanda. Hoffmannus (*a*) de homine narrat cui, cùm in gravem Arthritidis paroxiſmum incidiſſet, adminiſtratum fuit ab Empirico cataplaſma cum radice ſymphiti, aceto, alumine & camphorâ, moderatus exindè factus eſt dolor, at ægrum excepit ſubitò ingens laſſitudo corporis, cum virium proſtratione, doloribus circà cordis ſcrobiculum immanibus & tandem poſt ſex ſeptimanas convulſus periit. Cur autem hæc tantoperè damnantur ab omnibus? Quia ſcilicet incumbentem criſi naturam interturbant, & ab externis ad interna morboſam revocant materiam heu! nimis obſequioſam. Contrà verò felici ſucceſſu adhibentur ea remedia quæ dùm cutim relaxant, dùm ligamentorum minuunt reſiſtentiam, viliorem quaſi victimam hoſti ultrò offerunt ne in nobiliorem deſæviant. Tentabis igitur purgantium ope naturam operi invigilantem ad novam telam retexendam cogere, cùm ea Hoffmannus quadraginta annos paucis quidem benè, aliis verò longè pluribus peſſimè ceſſiſſe compererit? Diuretica aut ſudorifera præſcribes materiam arthriticam à notâ viâ & ſolemni ſede inſuetum per iter in ignota deducturus? Nequicquam; tunc enim aberrans per vaſa ſanguifera deleteriâ vi vel in pulmones loca reſpitationi dicata impinget vel mole obruet, vel in pulpoſa cerebri capillaria irrumpet; undequàquè ſtragem circumferens vel in fiſtulam inteſtinalem ità eximio ſenſu præditam depluens, torminibus vix enarrandis arthriticos dolores commutabit, tandem arthriticum tumorem tanquam criſim dubitanti fidem facit Palmaria ejus medicina Aſiatico familiaris, Europæo invidenda: An cuivis unquam venit in mentem ut phlegmonem veſicantibus curaret? Nonne contrà his dolorum iliadem ſibi parare & oleum igni addere metueret. Hîc enim dolor adeòque vaſorum diſtenſio à luxuriante ſanguine. Hanc tamen methodum maximâ ægrorum ſalute *Sinenſes* (*b*) adhibent, dùm nempè ſtupa molliſſima ex Artemiſiæ quâdam ſpecie confecta loco dolenti imponitur, eique ſcintilla infertur ellichnii ope. Cur igitur ità præſens in Moxâ adeſt auxilium? Quia materiam arthriticam articulos obſidentem foràs protrudit & exutos tono articulos adverſus παλινδρομεῖν obfirmat.

V.

NEC nos multùm moveat qui inteſtina, ventriculum, pulmones, cerebrum arthritide corripi non poſſe dixerit niſi ſummo cum ægri diſcrimine, imò ſæpè ſubitâ morte multos eam oppreſſiſſe. Non enim, ipſo Hoffmanno teſte, tunc morbus ille arthritidis nomine inſigniendus, contrà nihil aliud eſt quàm materiæ arthriticæ μετάπτωσις, niſi fortè ſuccedaneos febris malignæ ad parotides abſceſſus febrem malignam appellaveris, aut excipiens anginam meningum inflammatio, angina etiam vocabitur; aliundè arthritis juxtà vim nominis morbus articularis audit. Urgeret vividiùs qui fœminas licèt infirmiori & delicatiori temperamento ac proindè ad ar-

(*f*) Hippocrat, in Coac.

(*a*) de Podagr. retrocedent. in corpus. ſect. 41.

(*b*) Vid. Theſ. M. HATTÉ, ann. 1751. propugn.

ticulorum atoniam procliviores; arthritidi tamen minùs obnoxias contenderet; sed in fœminis notandum quod uterus sit quasi crisium sedes, undè prout aliquâ labe peccat sanguis, eâ mulier uteri beneficio liberatur. Quis præterea in mulieribus vim cordis eam esse existimet quæ in loca ab eo remotissima materiam crudam, crassam, spissam expellat. Tandem mulieres à causis abstinent quibus maximè viget arthritis. Quid mirum? Si sua eas ab arthritide immunnes præstet temperantia, & infantibus arthritis parcit temperamento exercitiisque perspirati insensilis copiam promoventibus. Neque tamen diffitemur cum quibusdam fœminis & infantibus arthritidem conflixisse, sed hæc rara admodùm & de consuetis tantùm hîc agere nobis est animus. Tandem non obstat quod doloribus sævissimis crucietur Arthriticus; sæpè enim in praxi setaceïs, vesicantibus, cucurbitulis, dolorem exsuscitant Medici undè salus ægrorum emersura sit. Quôcumque igitur te vertas, sive ad causam, sive ad antesignanos affectus, sive ad veram & genuinam Medicorum, exitialemve Medicastrorum praxim, non minùs inconcussa manebit nostra conclusio:

Ergò Arthritis naturæ beneficium.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Cæsar COSTE, *Censor Regius.*

M. Petrus-Joannnes-Claudius MAUDUYT *de la Varenne.*

M. Stephanus D'HUAUME.

M. Josephus DUSSANS.

M. Joannes-Armandus ROUSSIN *de Montabourg, Scholarum Professor designatus.*

M. Natalis MALLET, *Chirurgiæ Professor.*

M. Paulus-Jacobus MALOUIN, *Medicus Reginæ ordinarius, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinensis Socius, necnon Regius Chymicorum Librorum Censor.*

M. Joannes-Baptista BOYER, *antiquus Facultatis Decanus, Regii Ordinis Eques, Regis Consiliarius Medicus in Supremo Senatu ac in generali Præfecturâ Parisiensi, Militarium Regni Nosocomiorum Inspector, Censor Regius, Regiæ Societatis Londinensis Socius, & Regii Medicorum Nanceïanorum Collegii Socius Honorarius.*

M. Bernardus DE JUSSIEU, *Regi à Consiliis secretis, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinensi Socius, & in Horto Regio Botanices Pro-Demonstrator.*

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPT. LANGLOIS, Abrincensis, Doctor Medicus Remensis, necnon Sal. Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor, A. R. S. H. 1766. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1766.